

і кожної установи зокрема (наприклад, Видавництва Австрійської академії наук).

Для забезпечення одержання потрібної австрійської літератури НБУВ вивчає матеріальні можливості кожного партнера, пропонує конкретно підібрані українські видання відповідно до наукових інтересів тієї чи іншої установи. З метою уникнення дублетності і розширення репертуару одержуваних австрійських періодичних і монографічних видань, замовлення літератури координується з Австрійською бібліотекою, яка утворена як самостійний підрозділ при НБУВ.

НБУВ планує також продовжувати активний пошук нових австрійських партнерів з книгообміну, передусім науково-дослідних інститутів та редакцій журналів відповідно до пріоритетних напрямів наукових дослі-

джен, здійснюваних Національною академією наук України.

Уся теоретична й практична діяльність НАН України зосереджена на розробці фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на наукову підтримку становлення України як незалежної держави, забезпечення її економічного, технологічного та культурного розвитку, інтеграції у світове наукове співробітництво тощо.

У цьому напрямі НБУВ у роботі з науковими установами й бібліотеками Австрійської республіки намагається активізувати книгообмін з давніми партнерами, а також встановлює нові книгообмінні контакти згідно з напрямками наукової діяльності Національної академії наук України.

ДО СТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ФОРМАТУ УКРМАРК

Про проект

Національного формату представлення бібліографічних даних УКРМАРК

Національний формат представлення бібліографічних даних (далі — *Формат*) розробляється міжвідомчою робочою групою фахівців Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (Національна академія наук України), Національної парламентської бібліотеки України (Міністерство культури і мистецтв України) та Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Міністерство освіти і науки України). Роботи було розпочато у 2001 році в рамках договору про інформаційну співпрацю за підтримки Міжнародного фонду «Відродження», UNDP (United Nations Development Programme). Формат розробляється з урахуванням чинних правил і традицій вітчизняної каталогізації, а також світових тенденцій представлення бібліографічних даних в електронному середовищі.

Призначення Формату:

забезпечення коп'ютерної каталогізації усіх видів документів;

забезпечення обміну бібліографічними даними;

забезпечення сумісності вітчизняних інформаційних ресурсів на рівні бібліографічних даних.

Формат являтиме пакет документів у складі:

Формат представлення бібліографічних даних для всіх видів документів;

Формат представлення авторитетних даних;

Формат представлення класифікаційних даних;

Інструктивно-методичні матеріали для каталогізації спецвидів документів.

Нормативними документами для розробки Формату є: «ГОСТ 7.1–84. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления» зі змінами та доповненнями, ДСТУ в бібліотечній і суміжних галузях і документи групи СІБВД, зокрема «ДСТУ 3578–97. Формат для обміну бібліографічними даними на магнітних носіях».

Вихідними документами визначено матеріали IFLA: «UNIMARC Manual : Bibliographic Format», «UNIMARC /

Authorities», «Concise Unimarc Classification Format», а також матеріали сімейства ISBD.

У процесі роботи враховано досвід створення: «Російського комунікативного формату RUSMARC (Российской версии UNIMARC)», «Російського комунікативного формату представлення авторитетних нормативних записей (Российской версии UNIMARC / Authorities)», «Білоруського комунікативного формату представлення бібліографічних записей в машиночитаємій формі (BELMARC)», «MARC 21 Concise Format for Bibliographic Data», «MARC 21 Concise Format for Authority Data», «MARC 21 Format for Classification Data Concise».

Формат, зберігаючи структуру UNIMARC, матиме ряд особливостей, які впливають з його первинної орієнтації на підтримку не лише комунікативних, а й каталогізаційних функцій. У ньому широко застосовуватимуться поля та підполя національного використання, що дозволить підтримувати корпоративні технології аналітико-синтетичної обробки документів і забезпечити гармонізацію практики вітчизняної каталогізації з міжнародними стандартами.

Презентацію перших результатів робіт зі створення Формату проведено в рамках науково-практичної конференції «Роль бібліотеки вищого навчального закладу у виконанні Національної програми інформатизації» (м. Київ, Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 25–26 вересня 2002 р.) і Міжнародної наукової конференції «Професійний імідж бібліотекаря інформаційного суспільства» (м. Київ, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, 8–10 жовтня 2002 р.) та ін.

Напрацьовані матеріали Формату представлено на Інтернет-сайті НБУВ за адресою:

www.nbuv.gov.ua/library/ukrmarc.html

Пропонуємо ознайомитися з ними й висловити зауваження та пропозиції.

Міжвідомча робоча група